

Seniors agischan cumünaivelmaing

A Scuol sun gnüts preschantats ils resultats finals dal proget «Viver in Engiadina Bassa - eir ill'età avanzada». In divers lavuratoris s'haja sviluppà ideas multifarias e creativas.

L'intent dals lavuratoris d'avegnir in Engiadina Bassa e Samignun d'eira da gnir a savair che bsögns chi existan per cha senioras e seniors possan abitar plü lönnch pussibel a chasa. Cumanzà culs lavuratoris s'haja da prümvavaira da l'on passà e diversas gruppas da lavur han elavurà sportas e progets per lur fracciuns e cumüns. In sala cumünala da Scuol ha gnü lö in venderdi davomezdi la conferenza da finischiu cul motto «Agir cumünaivelmaing, in Engiadina Bassa». La preschantaziun dals singuls progets es gnüda inromada cun musica da la Chapella Erni e cun pleds d'ingrazchamaint e d'arcugnuschentscha.

Progets multifaris e creativas

Senioras e seniors dals cumüns da Samignun, Valsot, Scuol e Zernez s'han dedichats dürant passa ün on a la dumonda «Viver a chasa fin ill'età avanzada - che faja dabsögni im Engiadina Bassa per quai?» Els han fat quai a chaschun da divers lavuratoris d'avegnir. Gruppas da lavur han sviluppà progets ed ideas mul-

tifarias e creativas. Tanter oter han las partecipantas e'l partecipants s'occupats cun temás sco l'organisaziun da la vita in l'età avanzada o co chi's po fuormar plü attractiv l'independenza e la mobilità i'l singuls cumüns. Eir la promozion da la sandà e da la prevenziun per seniors d'eiran ulteriuras temáticas. Il böt da tuot quista lavur d'eira ed es amo adüna il mantegnimaint da la sandà, da la mobilità e da l'independenza da la generaziun plü veglia illa regiun. «Cha nus in Engiadina Bassa, ingio cha nus abitain insembel, sviluppain cumünaivelmaing progets da quist gener es tñna cosa particulara», ha manzunà

Joachim Koppenberg, il directer dal Center da sandà d'Engiadina Bassa (CSEB). Tenor el fuorma il proget «Viver in Engiadina Bassa - eir ill'età avanzada» ün ulterior elemaint da tuot las innovaziuns i'l sectur da sandà da la regiun.

Preschantà ils progets

Il proget es gnü manà da Corsina Feuerstein. Ella lavura pel CSEB e maina la cusglanza da chüra. Ils ulteriurs partenaris da quist proget sun l'Uffizi chantunal da sandà, la Pro Senectute e l'instituziun Radix Svizra chi s'ingascha pella promozion da la sandà e la prevenziun. La gruppa da lavur pel cumün

da Samignun ha preschantà lur progets, da quels nouvs ed eir ils existents. La gronda part dals giavüschs inoltrats s'haja pudü realisar. Tschertas fermatativas da l'auto da posta as rechattan nou plü daspera a las baselgias o a las butias da cumün. Plünvant vegnan organissats davomezdis e giantars cumünaiveis pels seniors o eir spassegiadas da tuot gener. In quist sectur as voula in avegnir collavurar insembel culla gruppa da lavur da Valsot. Las senioras e'l seniors dal cumün da Zernez s'ingaschan tanter oter per la realisaziun dal sviamaint da Susch. «Minch'on daja daplü trafic tras cumün e quai chaschuna ca-

nera e'l peduns nu's saintan plü sgürs», ha manzunà Anna Ursina Platzer da Susch. «Nos giavüsch es cha Susch dvainta darcheu ün lö chi'd es degn da viver», ha'la dit. Per l'avegnir prevezzan ils da Zernez d'organisar inavant cul cumün il tavulin 65plus.

Ingaschamaint dals seniors

La gruppera chi'd es responsabla pel cumün da Scuol s'ingascha per bancs chi sun ragiundschabels eir per persunas cun impedimaints. Tenor Ursula Pedotti da Ftan as voula sensibilisar als responsabes dal cumün da Scuol eir «per füna rumida da naiv plü radschunaivla chi resguarda ils bsögns dals peduns e da las persunas cun impedimaints». In avegnir as voula augmantar la sporta da servezzans sco'l transport da persunas, il servezzan d'accumpagnamaint o eir quel dal far visitas. I'l cumün da Valsot es gnüda eleta Giovannina Tratschin sco persuna da contact per tuot las dumondas cha la vita in l'età maina cun sai. Eir in quist cumün prevezza la gruppa da lavur d'intodüer nouvas sportas per las senioras e'l seniors. Fingiä cumanzà s'haja culs cuors da cuschinar da cumpagnia suot la guida dad Iris Riatsch, la victura da la concurrenz «Landfrauenkäthe» da l'on 2015. Tuot las activitats e'l arandschamaints preschantats as chatta illa nouv'ediziun da la broschüra «Viver ill'età avanzada - Sportas», la qualà vain edida annualmaing.

(anr/afi)

La documainta preschantada muossa cha i'l singuls lavuratoris esa gnü lavurà da vaglia.

fotografia: Annatina Filli